

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และ ความสำคัญของปัญหา

สื่อมวลชน เป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทในการที่จะช่วยเตรียมมนุษย์เรา ไปสู่สังคม การอ่านหนังสือพิมพ์ การดูวิทยุโทรทัศน์ การฟังวิทยุกระจายเสียง การดูภาพยนตร์ ล้วนแต่มีส่วนในการปลูกฝังค่านิยม ความคิด ทักษะคติต่าง ๆ ให้เราได้ทั้งสิ้น (เสวี วงษ์มณฑา, 2535) ทุก ๆ คนต่างก็มีความคุ้นเคยกับ สื่อมวลชนไม่มากก็น้อย ว่ากันตามจริงความที่สื่อมวลชนคือ องค์ประกอบหลัก อย่างหนึ่งในขบวนการเรียนรู้ทางสังคมของเรา เราจะพูดก็ได้ว่า ยุคนี้คือ "ยุค แห่งสื่อมวลชน" จริง ๆ ไม่ว่าเราจะชอบหรือไม่ก็ตาม สื่อมวลชนย่อมมีส่วน กำหนดการเติบโตของเราในบางระดับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา, 2537) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนเป็นทั้งเครื่องชี้ วัด (indicator) และ สะท้อนกลับ (feed back) ให้เห็นถึงสภาพและ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสาร ศาสตร์และสื่อสารมวลชน, 2533)

ในยุคของข้อมูลข่าวสาร สังคมสมัยใหม่จึงเต็มไปด้วยข้อมูลมากมาย และล้วนแต่มีความสลับซับซ้อนทั้งสิ้น จากประสบการณ์โดยตรง (direct experience) ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความจำเป็นในการดำรงชีวิต ประจำวันได้เพียงพอ ดังนั้น ประสบการณ์ที่ผ่านตัวกลาง (mediated experience) อย่างสื่อมวลชน จึงกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญในขบวนการ เรียนรู้ทางสังคมของเรา (บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา, 2537) โดยธรรมชาติ ของมนุษย์เรานั้น ย่อมมีความต้องการที่จะทราบข่าวสารอยู่เสมอดังคำกล่าวที่ว่า "มนุษย์เรารู้สึกหิวข้าวพอ ๆ กับ หิวข่าว" ในเมื่อธรรมชาติของมนุษย์เมื่อ เกิดความหิวอาหาร ก็จำเป็นต้องเฝ้าหาอาหารมาป้อนความต้องการฉันทันที เมื่อ

เกิดความหิวข้าวก็จำเป็นต้องไผ่หาสารมาป้อนความต้องการความอยากรู้อยากเห็นฉนั้น (กำจัด กิพานิช, 2519)

ความต้องการที่จะรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว โดยเฉพาะสิ่งที้อาจจะกระทบกระเทือนถึงการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแง่ใดแง่หนึ่ง ดังนั้นมนุษย์จึงต้องการคนที่ทำหน้าที่เฝ้าขาม คอยสอดส่องดูแล และรายงานเรื่องราวให้ทราบตามความเป็นจริง คอยรายงานข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งก็คือการเสนอข่าว (news) ให้กับประชาชนทั่วไปได้ทราบ การนำเสนอรายการข่าวทางโทรทัศน์นั้นก็คือการเสนอข่าวรูปแบบหนึ่ง นอกเหนือจาก ข่าวทางหนังสือพิมพ์ หรือ ข่าวทางวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เพราะรับได้ทั้งภาพ และเสียงง่ายต่อการรับรู้ และทำความเข้าใจ จึงได้รับความนิยมจากผู้รับมากกว่าสื่ออื่น ๆ ทุกวันนี้โทรทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันไปแล้วแทบทุกบ้าน เรือนจะต้องมีโทรทัศน์ไว้ดู (อุดมจะโนภาษ, 2537) และในเวลาี่ สังคมไทยมีเครื่องรับโทรทัศน์กระจายอยู่ใคร้วเรือนจำนวนกว่าสิบล้านทั่วประเทศ ซึ่งหมายความว่าแทบจะไม่มีอาณาเขตปลอดโทรทัศน์หลงเหลืออยู่ในสังคมนี้เลย (บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา, 2537) ดังนั้นการนำเสนอรายการข่าวทางโทรทัศน์ จึงได้เปรียบกว่าสื่ออื่น ๆ ในด้านการนำเสนอเหตุการณ์ รายงานข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้กับประชาชนได้รับทราบ เพราะหน้าที่หลักประการหนึ่งของสื่อมวลชน คือการสอดส่องรายงานความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกให้คนในสังคมรับรู้ (อรนุชเลิศจรรยาธิ์, 2531) บทบาทของสื่อมวลชนเช่นนี้เองช่วยให้คนในสังคมสามารถทราบและคาดคะเนเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเองได้ใกล้เคียงและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ก่อนหน้าปี 2528 "ข่าวคือสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายสำหรับประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข่าวโทรทัศน์ที่น่าเสนอตามประเพณีนิยม และระเบียบปฏิบัติอันดี ที่ผ่านมาในเวลา 20.00 น. คือช่วงเวลาที่คนแก่ดูกันมากที่สุด"

(ดวงทิพย์ วรพันธ์, 2532) ต่อมาเมื่อ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้เข้าไปปรับปรุงรูปแบบการเสนอข่าวของ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ลักษณะการรายงานข่าวที่ปรับปรุงใหม่ใช้รูปแบบสนทนากับผู้ชมมากกว่าการอ่านข่าวธรรมดา ปรากฏว่าได้รับความสนใจอย่างมาก และเป็นจุดกระตุ้นให้ผู้ชมหันมาชมรายการข่าวอย่างจริงจัง

ดังที่ เดนิส เกรย์ หัวหน้าสำนักข่าวเอพีประจำประเทศไทย ได้กล่าวว่า "รายการข่าวทีวีในไทยซึ่งครั้งหนึ่งอาศัยแต่ลิ้นของผู้ประกาศที่อ่านตามบทสคริปต์โฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาลเท่านั้น จนคนดูรู้สึกว่ รายการข่าวภาคค่ำเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดสำหรับการจะพักไปดื่มเบียร์สักแก้ว หรือกินบะหมี่น้ำสักชามหนึ่ง ก่อนที่จะกลับมาดูรายการในภาคบันเทิงต่อไป บัดนี้ข่าวที่วิกัลป์ส่งประกายเรื่องรองด้วยผู้ประกาศที่หลักแหลม มีการกระเข้าเข้าหยอก มีภาพลายเส้นแปลกใหม่ และบางครั้งก็กล้าจู่โจม ทะลวงลึกเข้าไปสู่เรื่องการเมือง โดยผู้สื่อข่าวที่เลียนแบบอย่างผู้สื่อข่าวอเมริกัน" (อ้างแล้วในดวงทิพย์ วรพันธ์, 2532)

ดังนั้นจึงทำให้ในปัจจุบันนี้ พฤติกรรมการชมข่าวของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทุกคนกระตือรือร้นในการรอดูข่าวในแต่ละวันว่ามีเหตุการณ์สำคัญอะไรเกิดขึ้นบ้าง (รวมประชาชาติ, 2529 อ้างแล้วใน จตุพร ทองอ่อน, 2533) การเปลี่ยนแปลงของข่าวโทรทัศน์ที่ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้มีส่วนสร้างขั้นนั้นก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในเรื่องหลัก 3 เรื่อง คือ (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2534)

1. สร้างความตื่นตัวให้กับสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง ทำให้รายการข่าวเป็นรายการที่ได้รับความสนใจมากที่สุดจากผู้บริหารสถานี เพราะรายการข่าวได้พิสูจน์ว่า เป็นรายการที่สามารถจะ "ทำเงินทำทอง" ได้ประสบความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจสูง จึงทำให้ทุกสถานีหันมาแข่งขันกันทำข่าวโทรทัศน์มากขึ้น
2. ในแง่ของสถานภาพของผู้ประกาศข่าว และนักข่าว ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนที่สูงขึ้น ทำให้สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ หันมาพิจารณาใน

การปรับปรุง และคัดเลือกผู้ประกาศข่าวที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

3. ทำให้รายการข่าวเป็นรายการที่ได้รับความสนใจมากที่สุดจากผู้ชมโทรทัศน์นับจากปี 2528 เป็นต้นมา แรงผลักดันที่สำคัญ คือ การประสบความสำเร็จของการจัดรูปแบบและวิธีการนำเสนอ การมีเนื้อหาที่หลากหลาย การเน้นเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับ ปากท้อง ชนบท เรื่องราวของประชาชนมากขึ้นกว่าที่จะเน้นข่าวราชการเหมือนที่เคยทำกันมา การที่สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีหันมาให้ความสำคัญต่อรายการข่าวอย่างจริงจังทั้งในด้านรูปแบบ วิธีการนำเสนอ วิธีการคัดเลือก และจัดลำดับความสำคัญของข่าว นับได้ว่าเป็นผลดีต่อประชาชนที่รับชม ซึ่งในการเลือกและเสนอข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบนั้นมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจของประชาชนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง นั่นคือ ยิ่งสื่อมวลชนเลือกเสนอข่าวเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของเรื่องใดหรือปัญหาใดมากเท่าไร ประชาชนในฐานะผู้รับสารก็จะรับรู้หรือตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานั้น ๆ ตามไปด้วย

แทบทุกประเทศจะให้ความสำคัญต่อรายการข่าว เพราะถือว่าเป็นรายการที่ให้ประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรง บางประเทศจะถือว่ารายการข่าวคือรายการที่จะเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของรัฐบาล กับ ประชาชน ดังนั้นจึงใช้ช่วงเวลานั้นในการสื่อสาร บอกกล่าวสิ่งที่ต้องการบอกให้ประชาชนรับรู้และปฏิบัติตามรายการข่าวจึงถูกจัดเป็นรายการประเภทที่สถานีต้องจัดเสนอเพื่อให้ประโยชน์แก่สังคม ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับรายการประเภทนี้มักจะมีเกณฑ์กำหนดการจัดสรรเวลาให้ในสัดส่วนที่เหมาะสม เช่นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 30 ของสัดส่วนรายการทั้งหมด นอกจากจะจัดสรรเวลาให้มีสัดส่วนมากพอแล้ว ยังคำนึงถึงช่วงเวลาของวันประกอบด้วย เช้า สาย กลางวัน เย็น โดยปกติรายการข่าวจะได้รับการกำหนดให้ได้เวลาที่ดีที่สุด คือ ช่วงที่มี คนดู และคนฟังมากที่สุด (prime time หรือ peak time) ทั้งนี้เพื่อประกันได้ว่าข่าวสาร ความรู้นี้จะต้องไปถึงประชาชน

มีนักวิชาการกล่าวว่า "ข่าว" เป็นหัวใจของสื่อมวลชนเพราะสื่อมวลชนมีหน้าที่ในการเสนอข่าวสารให้ประชาชนได้ทราบ (บำรุง สุขพรรณ, 2528) การเสนอข่าวทางโทรทัศน์ สามารถเสนอข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถเสนอข่าวสารให้ผู้ชมได้รับทราบในทันทีที่เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น ข่าวเป็นสินค้าหลักของสื่อมวลชน ข่าวช่วยในการสร้างชาติโดยช่วยทำให้ประชาชนที่มีความแตกต่างกันในภาษา วัฒนธรรม และอื่น ๆ มาสนใจปัญหา และผลประโยชน์ของชาติร่วมกัน ข่าวเปรียบเสมือนหน้าต่างที่ประชาชนในสังคมชนบทที่อยู่โดดเดี่ยวห่างไกล สามารถมองเห็นชีวิตที่ทันสมัยได้ (เสถียร เชยประทีป, 2526)

เนื่องจากข่าวโทรทัศน์ มีบทบาทในสังคมสูง ข่าวที่เสนอต้องมีความน่าสนใจ รวดเร็ว เนื้อข่าวถูกต้อง เชื่อถือได้ หลากหลาย ไม่ว่าผู้ดูผู้ชมจะเป็นใครอยู่ที่ไหน เมื่อใดก็ได้ดูข่าวย่อมต้องมองเห็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในข่าวนั้น และข้อเท็จจริงนี้ย่อมส่งผลถึงความน่าเชื่อถือของผู้ดูผู้ชม หากรายการข่าวโทรทัศน์ขาดความน่าเชื่อถือจากผู้ดูผู้ชมแล้ว รายการข่าวก็ไม่แตกต่างจากรายการบันเทิงหรืองานโฆษณาชวนเชื่อ การเป็นสื่อที่ตาหู ขณะที่ยูพี (visual media) ทำให้รายการข่าวโทรทัศน์มีศักยภาพ (potential) สูงเพราะ ภาพผู้ประกาศข่าว ผู้รายงานข่าว และเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งเคลื่อนไหวเปลี่ยนไปข่าวต่อข่าว สามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับตัวอักษรข้อความที่ปรากฏในต้นฉบับ (script) ข่าว ซึ่งอ่านด้วยเสียงของผู้ประกาศ รายงานด้วยเสียงของผู้รายงานข่าว เปรียบเสมือนหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้เช่นเดียวกับข่าวหนังสือพิมพ์ (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2532)

รายการข่าวจึงถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นหน้าต่างของสถานี ถ้าสถานีใดเสนอข่าวได้น่าสนใจมาก ก็จะได้รับคามนิยมนมาก เพื่อตอบสนองความต้องการของคนดู เห็นได้จากผลการวิจัยผู้ชมรายการของสถานีโทรทัศน์ BBC ในประเทศอังกฤษ ผู้ชมจำนวนมากยอมรับว่าข่าวโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่น่าเชื่อถือมากที่สุด สำหรับในประเทศไทย สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องจะมีอัตราค่าโฆษณาในช่วง

รายการข่าวสูงชันทุกปี อัตราโฆษณาที่สูงมากก็เป็นดัชนีที่ชี้ให้เห็นถึงความนิยมของประชาชนที่มีต่อรายการข่าว ตลอดจนความสามารถเข้าถึงมวลชนของข่าวโทรทัศน์ (พนสุช ภูระมรทัต, 2536)

การเผยแพร่ข่าวทางโทรทัศน์ จะทำให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับข่าวสารนั้น ได้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากการเรียนในระบบโรงเรียน การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อมวลชน เป็นเสมือนการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต กล่าวคือ เมื่อบุคคลจบชั้นเรียนในระบบมาแล้วจำเป็นต้องออกมาเผชิญโลกกว้าง ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น "การเติมให้เต็มแห่งความรู้" หรือ ข่าวสาร ข้อมูลนั้น เป็นสิ่งจำเป็น และจะต้องอาศัยสื่อมวลชนเป็นสะพานเชื่อมโยง นั่นคือ ข่าวสารจะเป็นสิ่งสำคัญต่อบุคคลตลอดชีวิต

การดำรงชีวิตของบุคคล จะอยู่อย่างมีความสุขได้นั้นต้องเป็นคน "คิดเป็น" "ทำเป็น" "แก้ปัญหาเป็น" นั่นคือการจะเป็นคนอย่างที่กำลังกล่าวได้ว่า ต้องสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และปรับสิ่งแวดล้อมเข้าหาเรา จึงจะอยู่กับสังคมในโลกปัจจุบันได้ ข่าวสารจากสื่อมวลชนจะมีบทบาทในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าข่าวสารจะเข้าไปเป็นส่วนประกอบการตัดสินใจ หรือ เป็นฐานของการคิด การทำ และการแก้ปัญหาได้ (ชงยุทธ รัชศาสตร์, 2530)

ประชาชนในประเทศใดก็ตามที่สามารถจะรับรู้ข่าวสาร ความเป็นไปต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตได้มาก ประเทศนั้นก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว และประเทศที่จะพัฒนาก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วนั้น ประชาชนต้องเป็นผู้มีหูตากว้างไกล รู้ความเป็นไปในเหตุการณ์รอบด้านอย่างดีทันต่อความเคลื่อนไหวของโลก จึงจะก้าวไปตามความก้าวหน้าของโลกได้อย่างมั่นใจ (กำจัด กี่พานิช, 2519) โดยเฉพาะในปัจจุบันเป็นสังคมที่สลับซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ข่าวสารต่าง ๆ ก็มีมากมายมหาศาลเกินกว่าจะควบคุมได้ ดังนั้น บุคคลจึงจะต้องจัดระเบียบข่าวสารที่ตนพึงได้รับ

เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน และเพื่อปรับตัวให้ทันต่อสังคมที่ซัด
กันว่า "ผู้ที่มีข่าวสารอยู่ในมือมากที่สุด มักจะได้เปรียบกว่าผู้ที่มีข่าวน้อยกว่า"
(ชนิษฐา เภญจาทิกุล, 2535)

ข่าว (news) จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการสื่อสารมวลชน
โดยเฉพาะวิทยุโทรทัศน์ เพราะเหตุที่ "สังคมต้องการข่าวสารด้วยเหตุผลเดียวกับ
กับคนต้องการนัสนัตตา เพื่อให้มองเห็นว่า ตนเองกำลังจะไปที่ไหน" Tsoutisas
(อ้างแล้วใน ดวงทิพย์ วรพันธ์, 2526)

ดังนั้น เมื่อข่าวสารมีความสำคัญ และจำเป็นสำหรับประชาชนในการ
ที่จะนำข่าวสารที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองแล้ว รายการ
ข่าวที่เสนอทางโทรทัศน์ จึงนับได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของประชาชนในฐานะที่
เป็นผู้รับสารว่าจะเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด และนำเนื้อหาที่
ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองเพียงใด เพราะข่าวโทรทัศน์นั้นเป็นสื่อที่
ให้ความรู้ สาระ ประโยชน์ แก่ผู้ชมอยู่แล้วจึงขึ้นกับว่า ประชาชนจะนำไป
ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต หรือ แก้ปัญหาต่าง ๆ หรือไม่ การรับรู้ในสาระ
ประโยชน์ของผู้ชมที่ได้จากการชมรายการข่าวโทรทัศน์นั้น ไม่เพียงแต่จะ
สามารถนำไปพัฒนาตนเองเท่านั้นหากแต่ยังส่งผลต่อการพัฒนาสังคมที่ตนเองอาศัย
อยู่ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า รายการข่าวโทรทัศน์มีบทบาทในการพัฒนาสังคม
เนื้อหาของข่าว สาระข้อมูลทั้งหลายที่เสนอทางรายการข่าวโทรทัศน์ มีบทบาท
ต่อการพัฒนาความเป็นอยู่ของคนในสังคมทั้งสิ้น รายการข่าวโทรทัศน์จึงเปรียบ
เสมือนกระจกสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสังคมให้ประชาชนได้เห็นได้รู้ ข่าว
บางข่าวจะสะท้อนให้เห็นปัญหาของสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่
เดือดร้อน ทำให้ประชาชนได้รับทราบว่ ในสังคมที่พวกเขาอยู่ร่วมกันนี้มีปัญหา
เกิดขึ้นในจุดใดบ้าง เพื่อที่จะได้ช่วยกันคิดหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงให้ดี
ยิ่งขึ้น รวมทั้งก็จะเป็นการกระตุ้นให้รัฐบาลได้เห็นถึงปัญหาความเดือดร้อนของ
ประชาชน และเร่งดำเนินการแก้ไขให้ปัญหานั้นลดน้อยลง ดังนั้น รายการข่าว

โทรทัศน์จึงไม่ใช่มีหน้าที่เสนอข่าวสารเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อที่มีบทบาทในการพัฒนาทั้งสังคมและตัวผู้ที่ชมข่าวโทรทัศน์ ด้วยการนำเสนอประเด็นข่าว ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนบ่อย ๆ ก็จะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจ ติดตามข่าวนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลไปยังการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก็ได้ เช่น การเสนอข่าวปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษทางอากาศ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในกรุงเทพมหานคร ที่ประชาชนกำลังเผชิญอยู่ การนำเสนอเนื้อหาข่าวที่ทำให้ประชาชนได้เห็นสภาพความรุนแรงของปัญหา จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ปัญหาาร่วมกัน อันจะนำไปสู่การร่วมมือในการแก้ไขปัญหา เช่น ตรวจสอบสภาพรถที่มีควันดำ หรือหันมาใช้น้ำมันไร้สารตะกั่ว เพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมก็ได้ ถึงแม้ว่าการเสนอข่าวในแต่ละประเด็นของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องจะมีช่วงเวลาจำกัด เนื้อหาของข่าว รายละเอียดต่าง ๆ ก็ไม่เจาะลึกเท่าหนังสือพิมพ์ แต่อย่างน้อยข่าวโทรทัศน์ก็สามารถสร้างประเด็นข่าวกระตุ้นให้ประชาชนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่าคนที่ติดตามชมข่าวโทรทัศน์แล้วไม่ได้จบเพียงแค่นั้น อาจจะไปหาอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์อีก ข่าวโทรทัศน์จึงเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนเกิดแรงบันดาลใจที่จะติดตามค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นอีก นอกจากการนำสิ่งที่ได้จากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์แล้ว ในด้านของความพึงพอใจที่ได้รับการชมข่าวโทรทัศน์ก็เป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจ เพราะถ้าหากประชาชนมีความพึงพอใจมาก ก็จะส่งผลไปด้านอื่น ๆ ด้วย อันจะนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า รายการข่าวโทรทัศน์เป็นรายการที่มีประโยชน์ และสำคัญรายการหนึ่ง นอกเหนือจากรายการประเภทอื่น ๆ รวมทั้งในปัจจุบันแต่ละสถานีมีการปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวมากขึ้น จึงทำให้ประชาชนให้ความสนใจ และติดตามชมรายการข่าวกันมากขึ้น การรับชมรายการข่าวนั้นถือได้ว่าเป็นการศึกษานอกระบบรูปแบบหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้มีความรู้ หูตากว้างไกลขึ้น รายการข่าวโทรทัศน์จึงเป็นเสมือนหน้าต่างเปิดให้เห็นโลกกว้าง และเป็นกระจกสะท้อนความเป็นไปของสังคมเป็น

ชุมชนแห่งความรู้ และแหล่งรวมของบันทึกเรื่องราวของชีวิต เปรียบเสมือนสะพาน เชื่อมโยงแนวความคิด และเป็นพลังผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ที่ชมมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลุ่มผู้ชมข่าวโทรทัศน์ว่า เมื่อได้รับชมข่าวโทรทัศน์แล้วได้นำไปใช้ประโยชน์ และมีความพึงพอใจอย่างไรบ้าง ซึ่งจะศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ที่ให้ความสำคัญกับผู้รับสาร ที่เลือกเปิดรับรายการ และเนื้อหาต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของตนเอง ซึ่งผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา รายการข่าวโทรทัศน์ให้มีคุณภาพ และให้ประโยชน์กับผู้ชม เพื่อให้ผู้ชมนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันให้ได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน มีการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน

2. ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจแตกต่างกัน
3. การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษารายการข่าวที่เสนอทางสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง คือสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา ซึ่งรวมถึงข่าวทุกประเภท
2. กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในกรุงเทพมหานครเท่านั้น เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของสื่อมวลชน ประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง รวมทั้งพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยประชาชน หลายกลุ่ม หลายอาชีพ หลายระดับการศึกษา และมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ข่าวโทรทัศน์	หมายถึง	รายการข่าวที่เสนอทางสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง คือ ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 ซึ่งรวมข่าวทุกช่วงเวลาที่น่าเสนอ ในแต่ละสถานี
--------------	---------	--

การเปิดรับข่าวโทรทัศน์	หมายถึง	ความบ่อยครั้งและการใช้เวลาในการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์
ลักษณะทางประชากร	หมายถึง	องค์ประกอบทางด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ของประชากรที่แตกต่างกันไป
การใช้ประโยชน์	หมายถึง	ความต้องการนำความรู้ที่ได้รับจากการชมรายการไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือในการตัดสินใจ
ความพึงพอใจ	หมายถึง	ความรู้สึกที่ได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ชม ในการรับชมรายการข่าวโทรทัศน์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารับสาร ซึ่งจะทำให้ทราบถึงการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์ การนำข่าวสารที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของประชาชนจากการรับชมข่าวโทรทัศน์ เพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการผลิตรายการข่าว ในการที่จะปรับปรุง เนื้อหา และคุณภาพของรายการข่าวให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2. เพื่อนำผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานด้านนิเทศศาสตร์ต่อไป